

Republika e Kosovës – Republika Kosova
Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësia
Izborni Panel za Žalbe i Predstavke

Anr. 90/2019

Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësia (PZAP), në panelin e përbërë nga gjyqtarët: Rustem Thaqi kryesues, Zyhdi Haziri dhe Ferki Xhaferi anëtarë, me pjesëmarrjen e zyrtares së lart ligjore Florije Krasniqi, duke vendosur përkritazi me ankesat e Rrjetit Ballkanik për Gazetari Hulumtuëse BIRN dhe Internews Kosova, dhe Institutit Demokratik të Kosovës (KDI), paraqitur kundër subjektit politik Lista Serbe, për shkak të Shkeljes së Kodit të Mirësjelljes, gjatë fushatës zgjedhore për Zgjedhjet e Parakohshme për Kuvendin e Republikës së Kosovës, që do të mbahen më 06.10.2019, në seancën e panelit të mbajtur me 27.09.2019, mori këtë:

V E N D I M

PRANOHET e bazuar ankesa Anr.90/2019 e datës 26.09.2019 e paraqitur nga Rrjeti Ballkanik për Gazetari Hulumtuëse BIRN dhe Internews Kosova, me seli në Prishtinë, dhe ankesa Anr.94/2019 e datës 26.09.2019 e paraqitur nga Institutit Demokratik i Kosovës (KDI), me seli në Prishtinë dhe subjektit politik Lista Serbe, i SHQIPOHET gjobë në lartësi prej 30,000.00 (tridhjetë mijë) euro, për shkak të shkeljes së Kodit Të Mirësjelljes Për Subjektet Politike, Mbështetësit e tyre dhe Kandidatët dhe Detyrohet ta paguaj në afat prej 15 dite, nga dita e plotfuqishmërisë së këtij vendimi, nën kërcënim të përmbarimit.

A r s y e t i m

PZAP-i, më datën 26.09.2019, ka pranuar ankesën Anr.90/2019 nga Rrjetit Ballkanik për Gazetari Hulumtuëse BIRN dhe Internews Kosova dhe ankesë Anr.94/2019 nga Institutit Demokratik të Kosovës (KDI), me të cilat pretendojnë se subjekti politik Lista Serbe, ka publikuar një spot zgjedhor, me të cilin bënë cenimin e rendit kushtetues dhe thërret në juridiksionin e një shteti tjetër, përkatësisht shtetin e Serbisë dhe si i tillë ky spot, përbën nxitje të urrejtjes për komunitetin shumicë në Kosovë.

Në këtë spot gjithashtu thuhet se: ” Kur është vështirë, vetëm së bashku fitojmë, në mbrojtje të asaj që është e jona, kur thërret Serbia unë jap votën time ”. Pra parashtruesi i ankesës thekson se spoti i Listës Serbe ka mesazhe që nxisin provokim dhe urrejtje ndaj ekzistencës të shtetit të Kosovës dhe janë në kundërshtim me Ligjin për Zgjedhjet e Përgjithshme. Parashtruesi i ankesës si provë materiale ka bashkangjitur CD.

Paneli, në bazë të nenit 13 paragraf 2, të Rregullave dhe Procedurave të PZAP-it, ka vendosur të bashkon ankesat e lartcekura dhe ti trajton si një ankesë, për shkak të natyrës së njëjtë të rasteve dhe pretendimeve, dhe për të gjitha të vendos me një vendim për shkak të efikasitetit dhe ekonomizimit të procedurës.

PZAP-i, në kuptim të nenit 7 paragrafi 1, të Rregullave dhe Procedurave të PZAP-it, e ka njoftuar subjektin politik Lista Serbe, për ankesën që është bërë ndaj saj dhe ka kërkuar që të përgjigjet ndaj ankesës/ave në fjalë deri më datë 27.09.2019 deri në ora 09:00.

Subjekti politik Lista Serbe, në përgjigjen në ankesë të datës 27.09.2019, theksoi se pretendimet e parashtruara në ankesë i konsiderojnë absolutisht të pabazuara sepse video spoti është përgatitur më qëllim që një numër sa më të madh të qytetareve të nacionalitetit serb që kanë të drejtë vote në Kosovë, të dalin dhe të votojnë në pajtim me Ligjin për Zgjedhjet e Përgjithshme në Kosovë, dhe se në tërë spotin, nuk ka asnjë provokim apo thirrje në akte të dhunës. Subjekti politik Lista Serbe është subjekt i cili garon për 10 vende, me pakice serbe që i takojnë komunitetit serb, në pajtim me nenin 64 të Kushtetutës. Kësisoj që ky video - spot assesi nuk mund të jetë i drejtuar kundër komuniteteve të tjera por është duke bërë thirrje “ në mbrojtje të asaj që është e jona ” ku nënkuptohen 10 vendet e garantuara të cilat janë të paraparë për pjesëtarët e komunitetit serb dhe të cilat janë të garantuara me nenin 64 të Kushtetutës dhe me LZP-në. Kjo ka të bëjë vetëm me komunitetin serb, duke e pasur parasysh se këto janë vendet e garantuara për komunitetin serb dhe nuk mund të provokojnë personat të tjerë në akte të dhunës. Pjesa tjetër e fjalisë së kontestuar “ kur thërret Serbia unë e jap votën time ” është një pjesë e cila ka të bëjë me Marrëveshjen e Brukselit, ku Serbia bën pjesë si pala nënshkruese së bashku me Kosovën, e ku njëra prej përgjegjësive është integrimi i komuniteti serb dhe pjesëmarrja e komunitet serb në zgjedhje. Kjo fjali ka për qëllim shmangien apo parandalimin e bojkotimit të zgjedhjeve dhe mundësinë që dikush ta akuzojë Serbinë dhe komunitetin serb që janë duke e bojkotuar qëllimisht, me vetëdije apo pa vetëdije, marrëveshjet nga Brukseli. Dhe se në pajtim me nenin 64 të Kushtetutës së Kosovës, të mbrohen vendet e “tona” të garantuara me Kushtetutë, për pjesëtarët e komunitetit serb. E kjo do të keqpërdorej nëse do të bojkotohej apo nëse do të dilnin me një numër të vogël në zgjedhje, e cila do të ishte në kundërshtim me Kushtetutë dhe LZP-në. Konsiderojmë se ky video – spot, duhet të shikohet si tërësi e jo që nga kjo tërësi të shkëputen fjalët dhe që të tentohet që të interpretohen gabimisht. Nga ajo që është thënë më lartë, propozojmë që ankesa të refuzohet si e pabazuar, sepse me të njëjtën tentohet që disa fjalë të caktuara të shkëputen nga konteksti e kjo nuk është thelbi i video - spotit si tërësi.

PZAP-i, pasi që shqyrtoi dhe analizoi shkresat e lëndës në kuptim të nenit 117 paragraf 2 të LZP-së, gjeti se:

- Ankesa është e bazuar

Paneli, pas shikimit të bërë në CD-në, e ofruar si provë materiale e cila është publikuar edhe në web-faqe zyrtare të Listës Serbe, ka vlerësuar se subjekti politik Lista Serbe, me qëllim të promovimit të subjektit politik dhe kandidateve të tij në spotin zgjedhor, ka nxitur urrejtjen ndëretnike në Kosovë dhe ka përdorur objektet publike, për të promovuar programin e subjektit të tyre politik, gjatë fushatës zgjedhore.

Spoti i subjektit Lista Serbe, po ashtu ka mesazhe që nxit dhe provokon urrejtjen ndaj ekzistimit të Shtetit të Kosovës kur thuhet se: “ Kur është vështirë, vetëm së bashku fitojmë, në mbrojtje të asaj që është e jona ”, “Kur thërret Serbia unë jap votën time” dhe sipas vlerësimit të Panelit, me përdorimin e kësaj gjuhe, në spot nxitet urrejtja kundër të tjerëve.

Ndërsa sa i përket pretendimeve në përgjigjen në ankesë lidhur me vendet e garantuara në Kuvendin e Republikës së Kosovës, Paneli i konsideron si të paqëndrueshme pretendimet ngase në Dispozitat Tranzicionale për Kuvendin e Kosovës me nenin 148 paragraf 1 të Kushtetutës së Republikës Kosovës, përcaktohet se: ” Për (2) mandatet e para zgjedhore Kuvendi i Republikës së Kosovës do të ketë (20) vende të rezervuara për përfaqësim të

komuniteteve që nuk janë shumicë në Kosovë në mënyrën si vijon: Dhjetë (10) vende do tu ndahen partive, koalicioneve, nismave qytetare dhe kandidatëve të pavarur, që janë deklaruar që përfaqësojnë komunitetin serb të Kosovës, dhe dhjetë(10) vende do tu ndahen komuniteteve të tjetra si vijon: komuniteti Rom një (1) vend; komunitetit Ashkali një (1) vend; komunitetit Egjiptian një (1) vend; dhe një vend shtesë do ti jepet komunitetit Rom, Ashkali ose Egjiptian i cili ka numrin më të madh të votave të përgjithshme; komunitetit Boshnjak tri (3) vende, komunitetit Turk dy(2) vende dhe komunitetit Goran një (1) vend. Çdo vend i fituar përmes zgjedhjeve, do të jetë vend shtesë, përveç dhjetë vendeve të rezervuara që u ndahen përkatësisht komunitetit serb të Kosovës dhe komuniteteve tjera”, ndërsa me paragrafin 2 të këtij neni përcaktohet se:” Pavarësisht nga pika 1e këtij neni, mandati ekzistues në kohën e hyrjes në fuqi të kësaj Kushtetute do të konsiderohet si mandati i parë zgjedhor i Kuvendi, në rast se ky mandat zgjatë për së paku dy vite nga dita e hyrjes në fuqi të kësaj Kushtetute.

Në këtë rast Paneli, vlerëson se subjekti politik i lartpërmendur ka bërë shkelje të Kodit Të Mirësjelljes Për Subjektet Politike, Mbështetësit e Tyre Dhe Kandidatët, veprime këto që janë në kundërshtim me nenin 33 pika (l) të LZP-së, me të cilin përcaktohet: “ Gjatë periudhës së fushatës zgjedhore, subjekti politik, mbështetësit ose kandidatët e tij, ndalohen nga bërja e ndonjëres si në vijim: Përdorimi i gjuhës në formën e shkruar ose gojore, që nxit ose provokon, ose që mund të nxisë ose provokoj një person tjetër për të kryer një akt të dhunës kundër personave tjerë ose pasurisë, ose e cila nxit apo mund të nxisë urrejtje kundrejt të tjerëve, ose duke publikuar ose përdorur fotografi, simbole ose çfarëdo lloj materiali tjetër që ka ose mund të ketë ndikim të tillë”.

Paneli me rastin e shqiptimit të gjobës si në dispozitiv të këtij vendimi, mori parasysh shkeljet e lartpërmendura dhe shqiptoj gjobën, duke u bazuar në nenin 120 paragraf 1 pika c) e LZP-së, nenin 3 pika 11, e Rregullores Nr.01/2012, për Kategorizimin e Sanksioneve dhe Gjobave të PZAP-it, për arsye se:

Me nenin 120 paragraf 1 pika c) të LZP-së, i Ndryshuar dhe Plotësuar me Ligjin për Zgjedhjet e Përgjithshme të Republikës së Kosovës, me nr. 03/ L-073 i datës 29 Tetor 2010, neni 14 përcaktohet se: ” neni 120 në fuqi paragrafi 1 pika b) dhe c), riformulohen si në vijim: pika c), të vendosë një gjobë një subjekti politik në vlerë deri 50.000 euro ”.

Me nenin 3 pika 11, e Rregullores Nr.01/2012, për Kategorizimin e Sanksioneve dhe Gjobave të PZAP-it, përcaktohet se: “ Në qoftë se subjekti politik, mbështetësit apo kandidatët e tij përdorin gjuhën në formë të shkruar ose gojore, që nxitë ose provokon ose që mund të nxis ose provokon një person tjetër për të kryer një akt të dhunës kundër personave të tjerë ose pasurisë, ose nxit apo mund të nxis urrejtjen kundrejt të tjerëve, ose duke publikuar ose përdorur fotografi, simbole apo çfarëdo materiali tjetër që ka apo mund të ketë ndikim të tillë:....subjekti politik që është i përfaqësuar në Kuvendin e Republikës së Kosovës dënohet me 10.000 deri 30.000 euro ”.

Paneli, pas shqyrtimit të shkresave të lëndës duke iu referuar dispozitave ligjore të cekura më lartë e në veçanti duke marr rrethanat e rastit siç janë:

- Natyra e shkeljes dhe ndikimit të mundshëm të saj, në procesin zgjedhor;
- Shkallën dhe peshën e shkeljes;
- Faktin se subjekti politik ka marrë pjesë në zgjedhjet e mëparshme, çka nënkuptohet se i njëjti ka qenë i njoftuar me obligimet dhe përgjegjësit gjatë periudhës së fushatës zgjedhore, përveç të cekurave i njëjti subjekt, në zgjedhjet e kaluara pikërisht për shkak të gjuhës së përdorur e cila është kualifikuar si jo e përshtatshme dhe përmes së cilës ka mundur të nxit akte të dhunshme është gjobitur dy herë, në proceset zgjedhore të vitit 2017;

- Subjekti politik me video-spotin e publikuar gjatë kësaj fushate zgjedhore ka bërë shkelje të ligjit zgjedhore në fuqi si dhe në zgjedhjet e mëparshme në Kosovë çka nënkupton se e njëjta është recidiviste - përsëritëse e shkeljeve të ligjit dhe rregullave zgjedhore, që do të thotë se gjobat e shqiptuara në proceset e kaluara nuk kanë ndikuar në përmirësimin dhe disiplinimin e këtij subjekti politik, si dhe
- Shumën e fondeve të marra nga subjekti politik prej Buxhetit të Republikës së Kosovës, për zhvillimin e aktiviteteve të lidhura më fushatën zgjedhore.

Përveç të cekurave më lartë Paneli, me rastin e vendosjes i vlerësoi edhe të gjitha pretendimet e subjektit politik Lista Serbe, në kuadër të pretendimeve të theksuara në përgjigje në ankesë, mirëpo të njëjtët ishin të pabazuara, të pa qëndrueshme dhe pa bazë ligjore si në dispozitat e Ligjit për Zgjedhje, dispozitat kushtetuese dhe Marrëveshjes së Brukselit dhe si të tilla nuk ishin me ndikim për një vendim ndryshe, për çka Paneli, vlerësoi dhe vendosi si në dispozitiv të këtij vendimi.

Nga arsyet e theksuara me lart, e në kuptim të nenit 32 paragraf 2, nenit 118 paragraf 1 dhe nenit 120 paragraf 1 pika c) të LZP-së, vendosi si në dispozitiv të këtij vendimi.

Paneli Zgjedhor për Ankesa dhe Parashtrësia
Anr.90/2019 më datën 27.09.2019

Kryesuesi i Panelit

Krustem Thaçi

Këshillë Juridike: Kundër këtij vendimi është e lejuar ankesa sipas nenit 118 paragraf 4 të LZP-së, në Gjykatën Supreme të Kosovës, brenda njëzetekatër (24) orëve nga momenti i marrjes-pranimi të këtij vendimi.